

Gebroken glas en een stormachtige tijd

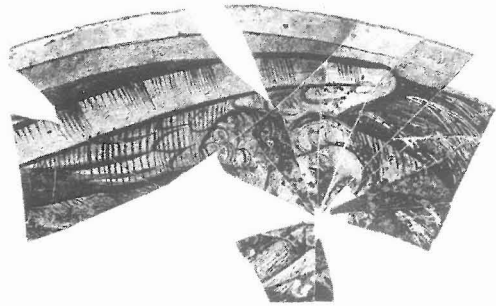
In een poging de schilder van de gebrandschilderde vensters van de Nieuwstadskerk op te sporen, zocht ik in de vijftiende-eeuwse rekeningen. Bij een bepaalde zin stond ik wat langer stil: een uitgavenpost van de overrentmeester van het jaar 1464/1465. Onder het hoofdstukje Van ghemeyne onrade - ofwel 'algemene kosten' - stond dat een glazenier werd uitbetaald voor de reparaties van vensters die hij voor de stad had verricht. Derick IJesert krijgt voor diverse herstelwerkzaamheden betaald, en daarna staat er: Item noch van stoppen ende vanden 6 vinsteren opden Vleysshus [de huidige Burgerzaal] ende van dess grote schepenenhus gestoppet ende vart van anderen vinsteren gestoppet die gebraken worden vanden groten winde - to samen 3 rinsche gulden.

Die woorden "die gebraken worden vanden groten winde" gaven, dwars door de boekhouding heen, ineens een beeld van het dagelijkse leven.

Je gaat dan verder zoeken. Bijna vanzelfsprekend. In de Stadsbibliotheek staan de 4 verschenen delen Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen van J. Buisman. Bij het jaar 1465 staat vermeld:

Storm en regen beheersen de nacht van vrijdag vóór St.-Catharina [24 november] 1464. Daardoor drijft de "Of-fringawierster Zijl" bij Sneek weg.

Ook in Arnhem wordt deze storm gesignaleerd. Op dezelfde dag woedt er noodweer boven Nürnberg en andere plaatsen, gepaard gaande met windstoten, onweer en hagel. Doch dan komt er een einde aan de periode met onstuimig weer en gaat het winteren.

En óf het gaat winteren! In januari 1465 liggen de Berkelwatermolens stil. Door de strenge vorst is er geen water meer. Het brood befrist, zelfs de wijn. De Emperbrug breekt door de ijsgang. Deze IJsselarm heeft namelijk zoveel water dat dat kan.

Maar om niet te ver van het verhaal te raken: de herstelwerkzaamheden zullen enige tijd in beslag hebben genomen. Er is ook nog betaald voor een raam in Arnhem, want er staat bij: "noch 2 rijder gulden van enen vinster dat onse stat toe Arnem geschenckt hefft."

Die zijwegen in het onderzoek zijn heel leuk. Onverwachts kun je zo'n zijweg inslaan bij het zoeken in de tijd. Af en toe voel je een windje in de rug, maar - eerlijk is eerlijk - vaak ook tegenwind. Zo is de glasschilder nog altijd niet gevonden. De zoektocht door de tijd gaat verder.

Dineke van Krimpen is werkzaam bij de Archeologische Dienst van de Gemeente Zutphen.